

Rozdział X

Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2012 r.

1. Podstawa prawna

Obowiązek opracowywania przez Ministra Skarbu Państwa Kierunków prywatyzacji majątku Skarbu Państwa wynika z zapisów następujących aktów prawnych:

- art. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.),
- art. 142 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

2. Uwarunkowania procesów prywatyzacji

Skuteczność prowadzenia procesów prywatyzacyjnych uzależniona jest od kondycji ekonomiczno-finansowej spółek przewidzianych do prywatyzacji, a także koniunktury na rynkach światowych oraz rynku krajowym.

Projekt budżetu na rok 2012 zakłada wzrost PKB o 4,0% i wzrost średniorocznej inflacji o 2,8%. Zgodnie z przewidywaniami Komisji Europejskiej dla gospodarek krajów Unii z powodu spowolnienia gospodarczego i zapowiadanej konsolidacji fiskalnej w 2011 r. należy spodziewać się wyhamowania aktywności gospodarczej, jednakże będzie ona ponownie rosła w 2012 r.

Sytuacja gospodarcza zarówno u polskich, jak i zagranicznych partnerów ma istotny wpływ na skuteczność prowadzenia procesów prywatyzacyjnych, bowiem bezpośrednio oddziałuje na poziom zainteresowania potencjalnych inwestorów ofertą prywatyzacyjną. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że prywatyzacja może kreować nowe możliwości dla polskich przedsiębiorstw oraz korzystne warunki dla ich rozwoju. Skuteczne prowadzenie procesów prywatyzacji jest jedną z szans na utrzymanie wzrostu gospodarczego oraz poprawę konkurencyjności gospodarki.

Na efektywne prowadzenie procesów prywatyzacyjnych oddziałuje również sytuacja na rynkach kapitałowych, która odzwierciedla stan gospodarki w kraju, wskazuje na nastroje panujące wśród inwestorów oraz jest miejscem, gdzie następuje najszybsza, a zarazem najbardziej widoczna reakcja na zmiany koniunktury.

Warszawska giełda jest najszybciej rozwijającą się giełdą w Europie Środkowo-Wschodniej, a jej giełdowy debiut w 2010 r. pozwolił na otwarcie nowego rozdziału dla samej spółki, jak i polskiego rynku kapitałowego. Porównanie z giełdami europejskimi wskazuje na

zwiększenie jej przewagi wobec innych giełd regionu, a niektóre parametry (liczba i wartość IPO) plasują Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wśród liderów całej Europy.

Przeprowadzanie ofert publicznych spółek z udziałem Skarbu Państwa służy rozwojowi oraz wzmocnieniu rynku kapitałowego. Rynek kapitałowy to między innymi rozwój taniego, efektywnego i bezpiecznego mechanizmu konwersji krajowych oszczędności w finansowanie i inwestycje krajowych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich.

Dla sprawnej i efektywnej realizacji projektów prywatyzacyjnych podejmowane są m. in. działania legislacyjne mające na celu usprawnienie i standaryzowanie procedur postępowania, a także wypracowanie coraz bardziej przejrzystych i zrozumiałych mechanizmów przekształcania spółek, często niekonkurencyjnych, w efektywne spółki prywatne. Przykładem może tu być procedowany projekt ustawy o zasadach wykonywania niektórych uprawnień Skarbu Państwa, którego głównymi celami są uporządkowanie i kompleksowe uregulowanie sfery wykonywania uprawnień właścicielskich przysługujących Skarbowi Państwa, jak również rozdzielenie funkcji państwa w sferze imperium i dominium. Projekt ten, między innymi:

- wprowadza jednolite i efektywne mechanizmy wykonywania przez Skarb Państwa uprawnień korporacyjnych w spółkach i realizacji prywatyzacji spółek z udziałem Skarbu Państwa;
- konsoliduje, na rzecz Ministra Skarbu Państwa, kompetencje nadzorcze i właścicielskie, które obecnie są rozproszone między różne instytucje;
- porządkuje zasady gospodarowania innym, niż akcje i udziały w spółkach, majątkiem należącym do Skarbu Państwa;
- określa nowe zasady selekcji kandydatów do pełnienia funkcji w organach nadzorczych podmiotów o kluczowym znaczeniu dla Skarbu Państwa, co ma służyć podniesieniu kompetencji i wzmocnieniu roli organów nadzorczych;
- wprowadza kategorię podmiotów o kluczowym znaczeniu dla Skarbu Państwa, działających w strategicznych sektorach gospodarki, w których uzasadnione jest utrzymanie kontroli Skarbu Państwa.

Wejście w życie przedmiotowej ustawy pozwoli na podjęcie zdecydowanych działań prywatyzacyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa będących obecnie w nadzorze innych ministrów. Należy podkreślić że już dziś realizacja planowanych przychodów z prywatyzacji uwarunkowana jest między innymi przekazaniem przez inne resorty Ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa nadzoru nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa oraz przeprowadzeniem dla tych podmiotów zmian własnościowych, poprzez częściową lub całkowitą ich prywatyzację.

3. Planowane działania prywatyzacyjne

Prywatyzacja spółek Skarbu Państwa do końca 2011 r. realizowana będzie zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 22.04.2008 r. „*Planem prywatyzacji na lata 2008-2011*” (dalej „Plan”) oraz jego aktualizacjami z dnia 10.02.2009 r. i 11.08.2009 r. W związku z powyższym, obszar działań prywatyzacyjnych Ministra Skarbu Państwa w 2012 r. uzależniony będzie od ostatecznego stopnia zrealizowania procesów prywatyzacji dla podmiotów ujętych w Planie, a także liczby spółek, które w trakcie jego realizacji powiększyły zasób prywatyzacyjny, np. ze względu na przeprowadzone komercjalizacje.

Uwzględniając powyższe, w Ministerstwie Skarbu Państwa trwają już wstępne prace nad projektem planu prywatyzacji na lata 2012-2014. Projektowane opracowanie planu prywatyzacji obejmie ramy czasowe przyjętego przez Radę Ministrów Wieloletniego Planu Finansowego Państwa 2011-2014.

Należy również podkreślić, że prowadzenie procesów prywatyzacji odbywa się przy uwzględnieniu zapisów zawartych w przyjętych przez Radę Ministrów strategiach i programach branżowych, które mając na względzie założenia dotyczące polityki Państwa wobec branży – określają zasady i sposób prywatyzacji spółek istotnych dla danego sektora.

Poniżej przedstawione zostały planowane działania prywatyzacyjne w wybranych sektorach.

Instytucje finansowe

W nadzorze Ministra Skarbu Państwa znajdują się obecnie akcje takich spółek sektora finansowego jak: PZU SA, PKO BP S.A., Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., KDPW S.A. czy Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

W odniesieniu do PZU SA i PKO BP S.A., Minister Skarbu Państwa będzie podejmował działania związane ze zbywaniem kolejnych pakietów akcji tych spółek do poziomu pozwalającego na zachowanie władztwa korporacyjnego, co będzie związane z uprzednim wprowadzeniem do statutów tych podmiotów stosownych postanowień gwarantujących zachowanie tego władztwa. Jednakże podkreślić należy, iż termin zbycia akcji Skarbu Państwa, jak również uzyskane przychody zależą będą między innymi od sytuacji rynkowej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. – co oznacza, iż termin zbycia, jak i wielkość pakietów, mogą ulec znaczącym zmianom. Dla obu spółek przeprowadzona zostanie analiza wariantów zbycia optymalizująca te transakcje.

Sektor elektroenergetyczny

Przekształcenia własnościowe i organizacyjne sektora elektroenergetycznego ukierunkowane na zwiększenie efektywności działania, obniżenie kosztów, utworzenie przejrzystej struktury organizacyjnej oraz wydzielenie działalności pomocniczej w formie

odrębnych podmiotów gospodarczych zostały zrealizowane zgodnie z przyjętymi strategiami i programami. Obecnie powstałe grupy energetyczne realizują wewnętrzne przekształcenia celem budowy wartości oraz optymalizacji struktur wobec kontynuowanych i planowanych procesów prywatyzacyjnych, a także wdrażają wieloletnie strategie rozwoju.

Działania Ministra Skarbu Państwa realizowane są zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów *„Programem dla elektroenergetyki”*. Dotyczy to w szczególności: korzystnej prywatyzacji podmiotów sektora, podjęcia działań zmierzających do poprawy efektywności wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej. Planowane projekty prywatyzacyjne uwzględniać będą potrzeby spółek związane z potrzebami inwestycyjnymi podmiotów.

Sektor naftowy

Podstawowym celem dokumentów rządowych takich jak *„Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”* przyjęta przez Radę Ministrów 10 listopada 2009 r., a także *„Polityka Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce”* przyjęta przez Radę Ministrów 6 lutego 2007 r. jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, określenie podstawowych kierunków polityki energetycznej, którymi są między innymi: poprawa efektywności energetycznej, wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii.

W *„Polityce energetycznej Polski do 2030 roku”* oraz *„Polityce Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce”* określone są cele polityki gospodarczej państwa w stosunku do poszczególnych spółek, a także koncepcje działań wobec tych podmiotów uwzględniające zabezpieczenie interesów państwa w spółkach strategicznych.

Proces prywatyzacji Grupy LOTOS S.A. został wszczęty w 2010 r. Warunki dla przyszłego inwestora określa, przyjęta przez Spółkę, strategia rozwoju, która przewiduje m.in. wielomiliardowe inwestycje oraz długofalowe budowanie wartości firmy w Polsce. W związku z powyższym, po przeanalizowaniu złożonych ofert, będą one podlegały ocenie Rady Ministrów, która uwzględniając kryteria rozwoju Grupy LOTOS S.A. oraz jej miejsca na gospodarczej mapie Polski, ostatecznie zadecyduje o zmianie obowiązujących *„Polityki Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce”* oraz *„Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”* i zatwierdzeniu projektu sprzedaży lub o odstąpieniu od jego realizacji.

Sektor chemiczny

W 2012 r. zakładane jest kontynuowanie procesów prywatyzacji spółek sektora Wielkiej Syntezy Chemicznej. W celu zbycia akcji w ww. spółkach Ministerstwo Skarbu Państwa zamierza wykorzystać indywidualne ścieżki ich prywatyzacji i przeprowadzić procesy w trybie publicznych zaproszeń do negocjacji. Ministerstwo chce wykorzystać wszystkie pozytywne tendencje, które w ostatnich miesiącach wystąpiły w branży chemicznej i stworzyły nowe

perspektywy dla inwestorów. Szczególnie istotne są między innymi: poprawa wyników spółek oraz prowadzone procesy restrukturyzacji i konsolidacji, które przyczyniają się do podniesienia wartości podmiotów, a tym samym zwiększają zainteresowanie potencjalnych inwestorów.

Ponadto, w 2012 r. planowana jest między innymi prywatyzacja spółki Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki Siarkopol S.A. z siedzibą w Grzybowie.

Krajowa Spółka Cukrowa S.A. i inne spółki sektora rolno – spożywczego

W 2012 r. planowane jest także zakończenie procesu prywatyzacji Krajowej Spółki Cukrowej S.A., prowadzonego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.11.2004 r. w sprawie programu prywatyzacji Krajowej Spółki Cukrowej oraz trybu zbywania akcji tej spółki plantatorom buraków cukrowych oraz pracownikom. Proces ten będzie przebiegał na szczególnych zasadach, gdyż zbycie akcji nastąpi w trybie publicznym, lecz oferta adresowana będzie wyłącznie do osób uprawnionych, czyli plantatorów buraków cukrowych związanych umowami kontraktacji buraków cukrowych ze Spółką i jej pracowników. W 2011 r. rozpoczęte zostały działania przygotowawcze do procesu prywatyzacji spółki i będą one realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem zbycia akcji spółki, który zakłada zakończenie procesu w roku 2012.

Planowana jest także dalsza prywatyzacja pozostałych spółek sektora, w tym podmiotów objętych „Koncepcją prywatyzacji spółek rolno-spożywczych”, która obejmuje 12 podmiotów, w tym 4 spółki zajmujące się hodowlą i rozrodem zwierząt tzw. SHiUZ-y oraz 8 spółek tzw. hurtowych rynków rolnych.

Inne sektory

W 2012 r. planowane jest kontynuowanie przekształceń własnościowych Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej. Przekształcenia realizowane będą zarówno w drodze zbycia akcji/udziałów Skarbu Państwa, jak i ich komunalizacji, tj. nieodpłatnego przekazania na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Przewidywana jest także dalsza prywatyzacja spółek uzdrowiskowych. Rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 8 października 2008 r. *w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji* (Dz. U. Nr 192, poz. 1186), wydanym na podstawie art. 64 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku *o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych* (Dz. U. Nr 167, poz. 1399, z późn. zm.) zmniejszono liczbę spółek uzdrowiskowych wyłączonych z prywatyzacji, co jest zgodne z polityką Rządu w zakresie

przyspieszenia prywatyzacji. Jednocześnie nie ogranicza to możliwości zapewnienia leczenia uzdrowiskowego ze środków publicznych we wszystkich profilach leczniczych.

Ponadto w 2012 r., przewiduje się również kontynuację procesów prywatyzacyjnych między innymi: spółek sektora metalowego, maszynowego, turystyki i innych.

4. Przewidywane na rok 2012 przychody z prywatyzacji oraz dochody z tytułu dywidend

Planowane przychody z prywatyzacji w roku 2012 szacowane są na poziomie 10,0 mld zł.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, przychody z prywatyzacji rozdysponowywane są w sposób następujący:

- Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców – 15% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
- Fundusz Reprywatyzacji – środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji (art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
- Fundusz Skarbu Państwa – 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
- Fundusz Nauki i Technologii Polskiej – 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art. 56 ust. 1 pkt 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
- Fundusz Rezerwy Demograficznej – 40% uzyskanych przychodów z prywatyzacji brutto po odliczeniu odpisu na Fundusz Reprywatyzacji (art. 58 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych),
- wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw pracy – rezerwa na cele uwłaszczenia (art. 56 ust. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
- restrukturyzację przemysłowego potencjału obronnego i modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (art. 8 ustawy o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej),
- odpis na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa (art. 25 a ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne).

Pozostałe środki przekazywane są do budżetu państwa.

Jednocześnie szacuje się, iż w roku 2012 dochody z tytułu dywidend uzyskanych ze spółek nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa wyniosą 2,0 mld zł.

5. Promocja prywatyzacji

W ramach promocji procesów prywatyzacyjnych w kraju i za granicą, w odniesieniu do inicjatyw własnych, działania Ministra Skarbu Państwa koncentrować się będą w szczególności na organizowaniu spotkań z różnymi grupami potencjalnych inwestorów i ich środowiskiem opiniotwórczym oraz aranżowaniu zagranicznych wizyt inwestorskich (roadshow) członków kierownictwa MSP w celu zainteresowania potencjalnych inwestorów najważniejszymi projektami prywatyzacyjnymi, tym samym zwiększenia szans na realizację procesu przekształceń własnościowych i budowę relacji z inwestorami za granicą. Działania te przyczynią się także do promocji ekonomicznej Polski i jej wizerunku jako pożądanego partnera we współpracy gospodarczej i ugruntowania pozycji Warszawy jako regionalnego centrum finansowego.

Kontynuowana będzie współpraca z MSZ, MG, PAIlIZ, polskimi placówkami dyplomatycznymi w zakresie promocji istniejących możliwości inwestycyjnych w Polsce. Współpraca ta obejmie również dostarczanie materiałów o wybranych projektach na strony internetowe partnerów oraz wspólne przygotowywanie seminariów i konferencji prywatyzacyjnych.

W ramach promocji prywatyzacji planowane jest stałe informowanie o ofercie prywatyzacyjnej MSP, organizowanie spotkań w Centrum Relacji Inwestorskich oraz pomoc w nawiązaniu bezpośredniego kontaktu zainteresowanego inwestora z przedstawicielem MSP prowadzącym dany projekt prywatyzacyjny.

W roku 2012 serwis internetowy będzie prowadzony na bieżąco i w zależności od potrzeb informacyjnych potencjalnych inwestorów rozwijany lub modyfikowany, tak aby umożliwiał dotarcie z informacjami o procesach prywatyzacyjnych do jak największego grona potencjalnych inwestorów. Planowana jest m.in. bieżąca rozbudowa istniejących zakładów, mapy prywatyzacyjnej i galerii zdjęć.

Realizowane będą projekty edukacyjne promujące w społeczeństwie własność prywatną i prywatyzacji (w tym w szczególności prywatyzację poprzez giełdę i rozwój Akcjonariatu Obywatelskiego). Projekty edukacyjne będą polegały na zachęcaniu przedstawicieli wymienionych środowisk do udziału w warsztatach, spotkaniach, wystawach, panelach dyskusyjnych i innego typu wydarzeniach. Działania edukacyjne skupią się również na aktualizacji i rozbudowie portali edukacyjnych www.prywatyzacjadlaludzi.pl i www.AkcjonariatObywatelski.pl.